
Hastane Öncesi ve Sonrası Uygulama Becerileri Rehberi

EDİTÖRLER

Yeşim ANDIRAN ŞENAYLI
Gülşah KAYA
Nida KIYICI
Rukiye DİKMEN

@ 2025 MediHealth Academy Yayıncılık

Hastane Öncesi ve Sonrası Uygulama Becerileri Rehberi

Birinci Baskı: 2025

Editörler : Yeşim Andıran Şenaylı, Gülşah Kaya, Nida Kıyıcı, Rukiye Dikmen

ISBN: 978-625-92737-0-9

Kitaptaki bölüm içeriklerinin sorumluluğu yazarlarına aittir.

5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yayım hükümleri gereğince herhangi bir bölümü, resmi veya yazısı, yazarların ve yayıncısının izni alınmadan tekrarlanamaz, basılamaz, kopyası çıkarılamaz, fotokopisi alınamaz veya kopya anlamı taşıyabilecek hiçbir işlem yapılamaz. Medikal bilgiler sürekli değişmekte ve güncellenmektedir. Standart güvenlik uygulamaları dikkate alınmalıdır. Yeni araştırmalar ve klinik tecrübeler ışığında, tedavilerde ve ilaç uygulamalarında değişiklikler yapılması gerekli olabilir. Okuyuculara, ilaçlar hakkında üretici firma tarafından sağlanan son bilgileri mutlaka kontrol etmeleri önerilir. Dozaj, uygulama şekilleri ve kontrendikasyonlar; güncel bilgiler ışığında sürekli olarak takip edilmelidir. Her hasta için en iyi tedavi şeklini, en doğru ilaçları ve dozları belirlemek; uygulamayı yapan hekim sorumluluğundadır. Yayıncı ve editörler bu yayından dolayı meydana gelebilecek hastaya ve ekipmanlara ait herhangi bir zarar veya hasardan sorumlu değildir.

Yayın Hazırlayan : MediHealth Academy Yayıncılık

Grafik-Tasarım : MediHealth Academy Yayıncılık

Baskı ve Cilt : Ankara Özgür Matbaacılık Basım Yayın Dağ. San. Tic. A.Ş.
1250. Cadde No: 25 Ostim OSB Yenimahalle/Ankara

Sertifika No : 46821

Baskı Tarihi : 2025

Emrah Mah. General Dr. Tevfik Sağlam Cad.
No: 2/67, İç Kapı No: 105
Keçiören/Ankara, Türkiye

mha@medihealthacademy.com
www.medihealthacademy.com

Bu kitap

Sevgin Şenaylı

Aysel Andıran

Derya Kaya

Saniye Kıyıcı

Yeter Dikmen

Hanımefendilere ithaf edilmiştir.

ÖNSÖZ

Sağlık hizmetlerinde acil müdahaleler, insan hayatını kurtarmada zamanla yarışılan en kritik süreçlerin başında gelmektedir. Özellikle hastane öncesi acil durumlar ve hastane içinde uygulanan ilk müdahaleler, yalnızca bilgi değil aynı zamanda yüksek düzeyde beceri ve refleks gerektirir. Bu becerilerin sistematik, güncel ve bilimsel temellere dayalı bir şekilde aktarılması, hem sağlık çalışanlarının güvenliğini hem de hastaların yaşam şansını artırmaktadır.

Elinizdeki bu kitap, acil sağlık hizmetlerinde görev alan tüm profesyonellere ve sağlık alanında görev almak üzere yetiştirilen, öğrencilere temel becerilerin nasıl uygulanacağına dair rehber niteliğinde bir kaynak sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Kitapta yer alan bölümler, hem hastane öncesi acil sağlık çalışanlarının sahadaki uygulamalarını hem de hastane ortamında görev yapan sağlık profesyonellerinin sorumluluğundaki bazı becerileri kapsamaktadır. Ayrıca, sağlık hizmetlerinde sıkça karşılaşılan ve acil olmayan bazı temel işlemler de kitapta yer almakta, bu sayede okuyucuya daha geniş bir uygulama yelpazesi sunulmaktadır.

İçerikler hazırlanırken ulusal ve uluslararası kılavuzlar esas alınmış, kısa teorik bilgilerin yanında uygulamaya yönelik adım adım açıklamalar ve pratik öneriler eklenmiştir. Ülkemizde ve dünyada yayınlanmış olan özellikle hemşirelik, acil tıp teknisyenliği gibi alanlarda çok önemli sağlık çalışanlarını yetiştirmeye yönelik beceri uygulama rehberleri gerek biçim gerekse içerik açısından değerlendirilmiş ve bu kitaba katkı sağlayacak şekilde yararlanılmıştır.

Bu çalışmanın en önemli özelliği, becerinin nasıl kazandırılacağına dair bir yol haritası sunmasıdır. Kitap, öğrenciler için bir öğrenme kılavuzu, deneyimli sağlık profesyonelleri içinse güncel becerilerin nasıl yapıldığına dair bilgilerin gözden geçirilmesine yardımcı olacak bir başvuru kaynağı niteliği taşımaktadır.

Kitapta yer alan bölümler multidisipliner bir yaklaşımla seçilmiştir. Kitabın yazar kadrosu farklı meslek gruplarından gelen, sahada aktif görev yapan sağlık çalışanları ile akademik birikimlerini alana aktaran akademisyenlerden oluşmaktadır.

Hazırlık sürecinde katkı sunan tüm yazarlarımıza, bilimsel destek veren danışmanlarımıza ve bu kitabın ortaya çıkmasına emek veren sağlık profesyonellerine teşekkür ederiz. Dileriz ki bu eser, sağlık hizmetlerinde görev alan herkese yol gösterici olur ve daha çok hayatın kurtarılmasına katkı sağlar.

Editör Grubu

Yeşim Andıran Şenaylı

Gülşah Kaya

Nida Kıyıcı

Rukiye Dikmen

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	v
------------	---

YAZARLAR LİSTESİ	xxi
------------------------	-----

Bölüm 1

Enteral ve Parenteral Uygulamalar.....	1
--	---

1.1. İNTRAKET İLE İNTRAVENÖZ YOL AÇMA BECERİSİ.....	1
<i>Nida KIYICI</i>	
1.2. İNTRAVENÖZ KAN ALMA BECERİSİ	4
<i>Nida KIYICI</i>	
1.3. İNTRAOSSEÖZ (KEMİK İÇİ) YOL AÇMA BECERİSİ	6
<i>Nida KIYICI</i>	
1.4. İNTERNAL JUGULER VENÖZ KATETER AÇMA BECERİSİ	9
<i>Cevdet YARDIMCI, Muhammed Nuri POLAT</i>	
1.5. SUBKLAVİYEN VENÖZ KATETER AÇMA BECERİSİ.....	12
<i>Hakan ÖZ, Cevdet YARDIMCI</i>	
1.6. FEMORAL VENÖZ KATETER AÇMA BECERİSİ	14
<i>Naci NECCAR</i>	
1.7. KELEBEK SET İLE DAMAR YOLU AÇMA BECERİSİ	17
<i>Esra ÖZBUDAK ARICA</i>	
1.8. İNTRAARTERİYEL KATETER AÇMA BECERİSİ	20
<i>Mehmet KARA, Cevdet YARDIMCI</i>	
1.9. UMBİLİKAL KATETER AÇMA BECERİSİ	22
<i>Gizem GENCAN</i>	
1.10. ARTERDEN KAN GAZI ANALİZİ İÇİN KAN ÖRNEĞİ ALMA BECERİSİ.....	25
<i>Mehmet KARA, Cevdet YARDIMCI</i>	
1.11. KAN KÜLTÜRÜ ALMA BECERİSİ	28
<i>Betül ÜNSAL</i>	

Bölüm 2

İlaç Uygulamaları.....	31
2.1. İNTRAVENÖZ İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ.....	31
<i>Nida KIYICI</i>	
2.2. SANTRAL VENÖZ KATETERDEN İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ	34
<i>Muhammed Nuri POLAT, Cevdet YARDIMCI</i>	
2.3. İNTRAOSSEÖZ (KEMİK İÇİ) YOL İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ.....	36
<i>Nida KIYICI</i>	
2.4. SUBKUTAN (DERİ ALTI) YOL İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ	39
<i>Nida KIYICI</i>	
2.5. İNSÜLİN KALEMİ İLE İNSÜLİN ENJEKSİYONU UYGULAMA BECERİSİ	42
<i>Nida KIYICI</i>	
2.6. VENTROGLUTEAL BÖLGEYE İNTRAMÜSKÜLER (KAS İÇİ) İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ	45
<i>Nida KIYICI</i>	
2.7. DORSOGLUTEAL BÖLGEYE İNTRAMÜSKÜLER (KAS İÇİ) İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ..	48
<i>Nida KIYICI, Esra DANACI</i>	
2.8. DELTOİD BÖLGEYE İNTRAMÜSKÜLER (KAS İÇİ) İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ	51
<i>Nida KIYICI</i>	
2.9. VASTUS LATERALİS BÖLGEYE İNTRAMÜSKÜLER (KAS İÇİ) İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ	54
<i>Nida KIYICI</i>	
2.10. Z-TRACK ENJEKSİYON TEKNİĞİ BECERİSİ.....	57
<i>Esra DANACI, Cansu ATMACA PALAZOĞLU</i>	
2.11. İNTRADERMAL (DERİ İÇİ) İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ	59
<i>Nida KIYICI</i>	
2.12. ORAL İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ	62
<i>Nida KIYICI</i>	
2.13. GÖZE İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ	64
<i>Nida KIYICI</i>	
2.14. BURUNA İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ.....	66
<i>Nida KIYICI</i>	
2.15. KULAĞA İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ	69
<i>Nida KIYICI</i>	
2.16. DERİYE İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ	71
<i>Duygu ÖZEL KÖKSAL</i>	
2.17. VAJİNAYA İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ.....	73
<i>Duygu ÖZEL KÖKSAL</i>	

2.18.	REKTUMA İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ	75
	<i>Duygu ÖZEL KÖKSAL</i>	
2.19.	DİSKUS İLE İNHALER İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ.....	77
	<i>Duygu ÖZEL KÖKSAL</i>	
2.20.	ÖLÇÜLÜ DOZ İNHALER İLE İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ.....	79
	<i>Duygu ÖZEL KÖKSAL</i>	
2.21.	TURBUHALER İLE İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ	81
	<i>Duygu ÖZEL KÖKSAL</i>	
2.22.	AEROLİZER İLE İNHALER İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ.....	83
	<i>Duygu ÖZEL KÖKSAL</i>	
2.23.	NEBULİZATÖR İLE İNHALER UYGULAMA BECERİSİ	85
	<i>Nida KIYICI</i>	
2.24.	PERFÜZYON POMPASI İLE SIVI TEDAVİSİ UYGULAMA BECERİSİ.....	87
	<i>Furkan ALTAY</i>	
2.25.	İNFÜZYON POMPASI İLE SIVI TEDAVİSİ UYGULAMA BECERİSİ	91
	<i>Furkan ALTAY</i>	
2.26.	İNTRAVENÖZ SIVI İÇİNE İLAÇ EKLENMESİ	96
	<i>Nida KIYICI</i>	
2.27.	İNTRAVENÖZ SOLÜSYONUN DEĞİŞTİRİLMESİ BECERİSİ	99
	<i>Nida KIYICI</i>	
2.28.	İNTRAVENÖZ İNFÜZYON SETİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ BECERİSİ	101
	<i>Nida KIYICI</i>	
2.29.	İNTRAVENÖZ İNFÜZYONU SONLANDIRMA BECERİSİ.....	103
	<i>Nida KIYICI</i>	
2.30.	İLAÇ HESAPLAMA BECERİSİ.....	105
	<i>Nida KIYICI</i>	
2.31.	PARAMEDİĞİN ONAY ALMADAN VE ONAY ALARAK YAPTIĞI İLAÇLAR	108
	<i>Rukiye DİKMEN</i>	

Bölüm 3

Vital Bulguların Ölçümü ve Monitörizasyon Uygulamaları..... 109

3.1.	ELEKTROKARDİYOGRAM (EKG) ÇEKME BECERİSİ.....	109
	<i>Gülşah KAYA</i>	
3.2.	MONİTÖRİZASYON	112
	<i>Gülşah KAYA</i>	
3.3.	MANUEL KAN BASINCI ÖLÇME BECERİSİ	114
	<i>Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK</i>	
3.4.	BRAKİAL ARTERDEN KAN BASINCI ÖLÇME BECERİSİ.....	116
	<i>Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK</i>	

3.5.	POPLİTEAL ARTERDEN KAN BASINCI ÖLÇME BECERİSİ	118
	<i>Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK</i>	
3.6.	POSTERİOR TİBİAL ARTERDEN KAN BASINCI ÖLÇME BECERİSİ	120
	<i>Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK</i>	
3.7.	MONİTÖRDEN KAN BASINCINI ÖLÇME BECERİSİ	122
	<i>Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK</i>	
3.8.	APİKAL (APEKSTEN) NABİZ ÖLÇME BECERİSİ	124
	<i>Merve Nur KAYNAK, Rezzan SAYAR</i>	
3.9.	BRAKİAL ARTER NABİZ ÖLÇME BECERİSİ	126
	<i>Merve Nur KAYNAK, Rezzan SAYAR</i>	
3.10.	RADİAL ARTER NABİZ ÖLÇME BECERİSİ	128
	<i>Merve Nur KAYNAK, Rezzan SAYAR</i>	
3.11.	FEMORAL ARTER NABİZ ÖLÇME BECERİSİ	130
	<i>Merve Nur KAYNAK, Rezzan SAYAR</i>	
3.12.	KAROTİS NABİZ ÖLÇME BECERİSİ.....	132
	<i>Nida KIYICI</i>	
3.13.	TEMPORAL ARTER NABİZ ÖLÇME BECERİSİ	134
	<i>Merve Nur KAYNAK, Rezzan SAYAR</i>	
3.14.	DORSALİS PEDİS ARTER NABİZ ÖLÇME BECERİSİ	136
	<i>Merve Nur KAYNAK, Rezzan SAYAR</i>	
3.15.	POPLİTEAL ARTER NABİZ ÖLÇME BECERİSİ	138
	<i>Merve Nur KAYNAK, Rezzan SAYAR</i>	
3.16.	POSTERİOR TİBİALİS ARTER NABİZ ÖLÇME BECERİSİ	140
	<i>Merve Nur KAYNAK, Rezzan SAYAR</i>	
3.17.	İNVAZİV KAN BASINCI ÖLÇME BECERİSİ	142
	<i>Muhammed Nuri POLAT, Cevdet YARDIMCI</i>	
3.18.	SANTRAL VENÖZ BASINÇ ÖLÇME BECERİSİ.....	144
	<i>Muhammed Nuri POLAT, Cevdet YARDIMCI</i>	
3.19.	ORAL YOL İLE ATEŞ ÖLÇME BECERİSİ	147
	<i>Merve Nur KAYNAK, Rezzan SAYAR</i>	
3.20.	REKTAL YOL İLE ATEŞ ÖLÇME BECERİSİ	149
	<i>Merve Nur KAYNAK, Rezzan SAYAR</i>	
3.21.	AKSİLLAR YOL İLE ATEŞ ÖLÇME BECERİSİ	151
	<i>Merve Nur KAYNAK, Rezzan SAYAR</i>	
3.22.	TİMPANİK YOL İLE ATEŞ ÖLÇME BECERİSİ	153
	<i>Merve Nur KAYNAK, Rezzan SAYAR</i>	
3.23.	KAPİLLER DOLUM ZAMANI ÖLÇME BECERİSİ	155
	<i>Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK</i>	

3.24.	NABIZ (PULSE) OKSİMETRE İLE OKSİJEN SATÜRASYONU ÖLÇME BECERİSİ.....	156
	<i>Elif Begüm ÇAKMAK</i>	
3.25.	ÖZOFAGUSTAN İNVAZİV ATEŞ ÖLÇME BECERİSİ	160
	<i>Büşra EROĞLU</i>	
3.26.	REKTAL İNVAZİV ATEŞ ÖLÇME BECERİSİ.....	162
	<i>Büşra EROĞLU</i>	
3.27.	MESANEDEN İNVAZİV ATEŞ ÖLÇME BECERİSİ.....	164
	<i>Büşra EROĞLU</i>	
3.28.	TİMPANİK MEMBRANDAN İNVAZİV ATEŞ ÖLÇME BECERİSİ.....	166
	<i>Büşra EROĞLU</i>	
3.29.	KAN ŞEKERİ ÖLÇME BECERİSİ	168
	<i>Büşra EROĞLU</i>	
3.30.	PULMONER ARTERDEN İNVAZİV ATEŞ ÖLÇME BECERİSİ	171
	<i>Büşra EROĞLU</i>	
3.31.	MİNİ EKG CİHAZI KULLANIM BECERİSİ.....	174
	<i>Furkan ALTAY</i>	
3.32.	İLK YARDIMDA VİTAL BULGULARIN İKİNCİ DEĞERLENDİRMESİNDE SAMPLE VE OPQRST METODLARI UYGULAMA BECERİSİ	178
	<i>Nida KIYICI, Yeşim Andıran ŞENAYLI</i>	

Bölüm 4

Oksijen Desteği Uygulamaları 181

4.1.	OKSİJEN TEDAVİSİ UYGULAMA BECERİSİ	181
	<i>Eda GÜLBETEKİN</i>	
4.2.	NAZAL KANÜL İLE OKSİJEN TEDAVİSİ UYGULAMA BECERİSİ	184
	<i>Eda GÜLBETEKİN</i>	
4.3.	OKSİJEN MASKESİ İLE OKSİJEN TEDAVİSİ UYGULAMA BECERİSİ	186
	<i>Eda GÜLBETEKİN</i>	
4.4.	OKSİJEN ÇADIRI İLE OKSİJEN TEDAVİSİ UYGULAMA BECERİSİ.....	188
	<i>Esra ÖZBUDAK ARICA</i>	
4.5.	BUHAR UYGULAMA BECERİSİ	190
	<i>Esra ÖZBUDAK ARICA</i>	
4.6.	REZERVUARLI OKSİJEN MASKESİ İLE OKSİJEN TEDAVİSİ UYGULAMA BECERİSİ.....	192
	<i>Emel ATA K YILDIZ</i>	

Bölüm 5

Havayolu ve Solunum Sistemi Uygulamaları..... 195

5.1.	BALGAM ÖRNEĞİ TOPLAMA BECERİSİ.....	195
	<i>Esra ÖZBUDAK ARICA</i>	

5.2.	POSTURAL DRENAJ UYGULAMA BECERİSİ	197
	<i>Emel ATA K YILDIZ</i>	
5.3.	NAZOFARENGEAL ASPİRASYON İÇİN ASPİRATÖR KULLANIMI VE ASPİRASYON YAPMA BECERİSİ	199
	<i>Eda GÜLBETEKİN</i>	
5.4.	OROFARENGEAL ASPİRASYONU İÇİN ASPİRATÖR KULLANIMI VE ASPİRASYON YAPMA BECERİSİ	202
	<i>Eda GÜLBETEKİN</i>	
5.5.	TRAKEOSTOMİ ASPİRASYONU İÇİN ASPİRATÖR KULLANIMI VE ASPİRASYON YAPMA BECERİSİ	205
	<i>Eda GÜLBETEKİN</i>	
5.6.	TRAKEOSTOMİ BAKIMI UYGULAMA BECERİSİ	208
	<i>Mehmet KARA, Cevdet YARDIMCI</i>	
5.7.	TRAKEAL ASPİRASYON UYGULAMA BECERİSİ	211
	<i>Cevdet YARDIMCI, Mehmet KARA</i>	
5.8.	SOLUK SONU (END TİDAL) CO ₂ UYGULAMA BECERİSİ	213
	<i>Elif Begüm ÇAKMAK</i>	

Bölüm 6

Nörolojik Değerlendirme 217

6.1.	PUPİL DEĞERLENDİRME BECERİSİ	217
	<i>Yeşim ANDIRAN ŞENAYLI, Ebru Sultan SARGIN</i>	

Bölüm 7

Ürolojik Uygulamalar..... 219

7.1.	KADIN HASTADA MESANE KATETERİ (İDRAR SONDASI) TAKMA BECERİSİ	219
	<i>Rukiye DİKMEN</i>	
7.2.	ERKEK HASTADA MESANE KATETERİ (İDRAR SONDASI) TAKMA BECERİSİ.....	223
	<i>Rukiye DİKMEN</i>	
7.3.	MESANE KATETERİ (İDRAR SONDASI) ÇIKARMA BECERİSİ	227
	<i>Rukiye DİKMEN</i>	
7.4.	KONDOM KATETERİ UYGULAMASI BECERİSİ.....	229
	<i>Esra ÖZBUDAK ARICA</i>	
7.5.	MESANE JİMNASTİĞİ UYGULAMA BECERİSİ	231
	<i>Esra ÖZBUDAK ARICA</i>	
7.6.	İDRAR ÖRNEĞİ ALMA BECERİSİ, ORTA İDRAR ÖRNEĞİ ALMA BECERİSİ	233
	<i>Tuğba KAVALALI ERDOĞAN</i>	
7.7.	STERİL İDRAR ÖRNEĞİ ALMA BECERİSİ	235
	<i>Tuğba KAVALALI ERDOĞAN</i>	

Bölüm 8

Gastrointestinal Sistem Uygulamaları 239

8.1.	OROGASTRİK SONDA TAKMA BECERİSİ	239
	<i>Ebru EKİZ</i>	
8.2.	OROGASTRİK SONDA ÇIKARMA BECERİSİ.....	242
	<i>Ebru EKİZ</i>	
8.3.	NAZOGASTRİK SONDA TAKMA BECERİSİ	244
	<i>Feyza KAYHAN</i>	
8.4.	NAZOGASTRİK SONDA ÇIKARMA BECERİSİ.....	247
	<i>Feyza KAYHAN</i>	
8.5.	ENJEKTÖR VE BESLENME TORBASI İLE NAZOGASTRİK TÜPTEN ENTERAL BESLENMENİN SAĞLANMASI BECERİSİ.....	249
	<i>Cansev BAL</i>	
8.6.	BESLENME POMPASI İLE NAZOGASTRİK TÜPTEN BESLENMENİN SAĞLANMASI BECERİSİ	254
	<i>Cansev BAL</i>	
8.7.	GASTROSTOMİ VE JEJUNOSTOMİDEN BESLENME BECERİSİ.....	258
	<i>Kübra TAŞDAN</i>	
8.8.	ENTERAL BESLENME TÜPLERİ YOLUYLA İLAÇ VERME BECERİSİ	260
	<i>Kübra TAŞDAN</i>	
8.9.	LAVMAN UYGULAMA BECERİSİ	262
	<i>Sevgi ULUSOY TANGÜL</i>	
8.10.	OSTOMİ TORBASI BOŞALTMA BECERİSİ.....	265
	<i>Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK</i>	
8.11.	REKTAL TÜP UYGULAMA BECERİSİ.....	267
	<i>Sevgi ULUSOY TANGÜL</i>	
8.12.	TEK PARÇALI SİSTEMDE OSTOMİ TORBASINI DEĞİŞTİRME BECERİSİ	269
	<i>Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK</i>	
8.13.	İKİ PARÇALI SİSTEMDE OSTOMİ TORBASI VE ADAPTÖRÜ DEĞİŞTİRME BECERİSİ ...	272
	<i>Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK</i>	
8.14.	KANAMALARDA MİDE LAVAJI UYGULAMA BECERİSİ	275
	<i>Mustafa Furkan KARATEKİN, Cevdet YARDIMCI</i>	

Bölüm 9

Travma Uygulamaları..... 277

9.1.	TRAVMA HASTASININ DEĞERLENDİRİLMESİ	277
	<i>Gülşah KAYA</i>	
9.2.	TRAVMA HASTASININ STABİLİZASYONU	283
	<i>Gülşah KAYA</i>	

9.3.	TRAVMA HASTASININ TRANSPORTU	287
	<i>Gülşah KAYA</i>	
9.4.	BASİT KANAMA KONTROLÜ TAMPON UYGULAMA BECERİSİ.....	291
	<i>Melike ABAN YILMAZ</i>	
9.5.	BASİT KANAMA KONTROLÜ TURNİKE UYGULAMA BECERİSİ	293
	<i>Oğuz YILMAZ</i>	
9.6.	SÜTUR ATMA BECERİSİ	295
	<i>Ümmühan KILIÇ</i>	
9.7.	SÜTUR ALMA BECERİSİ	297
	<i>Ümmühan KILIÇ</i>	
9.8.	ALÇI UYGULAMA BECERİSİ.....	299
	<i>Nida KIYICI, Cem ERTAN</i>	
9.9.	ISLAK PANSUMAN UYGULAMA BECERİSİ.....	301
	<i>Emel ÇETİNKAYA</i>	
9.10.	KURU STERİL PANSUMAN UYGULAMA BECERİSİ	305
	<i>Emel UYAR</i>	
9.11.	BATAN BİR CİSMİ SABİTLEME BECERİSİ	307
	<i>Esmâ Ayşe ÖZTÜRK</i>	
9.12.	KENE ÇIKARMA BECERİSİ	309
	<i>Nida KIYICI, Cem ERTAN</i>	

Bölüm 10

Olay Yeri Yönetimi ve Triyaj Uygulamaları 311

10.1.	AMBULANS HAZIRLIĞI	311
	<i>Esmâ Ayşe ÖZTÜRK</i>	
10.2.	OLAY YERİ GÜVENLİĞİ SAĞLAMA BECERİSİ.....	315
	<i>Dilek KIYMAZ</i>	
10.3.	TRİYAJ UYGULAMA BECERİSİ	318
	<i>Nida KIYICI</i>	
10.4.	START TRİYAJ UYGULAMA BECERİSİ.....	321
	<i>Saim DEMİREL</i>	
10.5.	JUMP START TRİYAJ UYGULAMA BECERİSİ.....	323
	<i>Saim DEMİREL</i>	
10.6.	OLAY YERİ TRİYAJI UYGULAMA BECERİSİ.....	325
	<i>Dilek KIYMAZ</i>	
10.7.	TRİYAJ KARTININ DOLDURULMASI BECERİSİ	331
	<i>Gülşah KAYA</i>	
10.8.	OLAY YERİNDE ÖLÜ BULUNMA VE ÖLÜMÜN DOĞRULANMASI.....	335
	<i>Gülşah KAYA</i>	

10.9.	ADLİ OLGULAR VE DELİLLERİN KORUNMASI	338
	<i>Tolgahan KIYICI</i>	
10.10.	ACİL SERVİSTE TRİYAJ: T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI ACİL SERVİS TRİYAJ SİSTEMİ	341
	<i>Gülşah KAYA</i>	
10.11.	ACİL SERVİSTE TRİYAJ: 2-3-4-5'Lİ TRİYAJ SİSTEMLERİ	344
	<i>Gülşah KAYA</i>	
10.12.	ACİL SERVİSTE TRİYAJ: TRAVMA TRİYAJI	347
	<i>Gülşah KAYA</i>	
10.13.	ACİL SERVİSTE TRİYAJ: ACİL ŞİDDET İNDEKSİ (EMERGENCY SEVERITY INDEX-ESI) ..	350
	<i>Gülşah KAYA</i>	
10.14.	ACİL OLGU YÖNETİMİNDE EKİP ve MALZEME YERLEŞİMİ	352
	<i>Gülşah KAYA</i>	
10.15.	ARREST YÖNETİMİNDE EKİP ve MALZEME YERLEŞİMİ	354
	<i>Gülşah KAYA</i>	

Bölüm 11

Resüsitatif İşlemler 357

11.1.	HAVAYOLU AÇMA MANEVRALARI	357
	<i>Gülşah KAYA</i>	
11.2.	ORAL AIRWAY YERLEŞTİRME BECERİSİ	359
	<i>Serdal SÖKMEN</i>	
11.3.	BAŞ GERİ ÇENE YUKARI (HEAD TILT CHIN LIFT) MANEVRASI YAPMA BECERİSİ	361
	<i>Gülşah KAYA</i>	
11.4.	ÇENE İTME (JAW TRUST) MANEVRASI UYGULAMA BECERİSİ	363
	<i>Gülşah KAYA</i>	
11.5.	BALON VALF MASKE UYGULAMA BECERİSİ	365
	<i>Gülşah KAYA</i>	
11.6.	NAZAL AIRWAY (NAZOFARİNGEAL HAVAYOLU) YERLEŞTİRME BECERİSİ	367
	<i>Nida KIYICI, Serdal SÖKMEN</i>	
11.7.	ENDOTRAKEAL ENTÜBASYON YAPMA BECERİSİ	370
	<i>Gülşah KAYA</i>	
11.8.	DEFİBRİLATÖR KULLANIMI BECERİSİ	372
	<i>Nida KIYICI</i>	
11.9.	KARDİOVERSİYON UYGULAMA BECERİSİ	378
	<i>Nida KIYICI</i>	
11.10.	EKSTERNAL (TRANSKUTAN) GEÇİCİ PACEMAKER UYGULAMA BECERİSİ	383
	<i>Nida KIYICI</i>	
11.11.	OTOMATİK EKSTERNAL DEFİBRİLATÖR (OED) KULLANIMI BECERİSİ	389
	<i>Nida KIYICI</i>	

11.12.	OTOMATİK KPR CİHAZI KULLANIMI BECERİSİ.....	391
	<i>Nida KIYICI</i>	
11.13.	PORTATİF MEKANİK VENTİLATÖR UYGULAMA BECERİSİ.....	395
	<i>Mehmet KARA, Cevdet YARDIMCI</i>	
11.14.	BAK DİNLE HİSSET UYGULAMA BECERİSİ	398
	<i>Nida KIYICI</i>	
11.15.	DERLENME POZİSYONU UYGULAMA BECERİSİ	399
	<i>Nida KIYICI</i>	
11.16.	YETİŞKİN HASTADA KURTARICI SOLUK UYGULAMA BECERİSİ	400
	<i>Nida KIYICI</i>	
11.17.	PEDİATRİK HASTADA KURTARICI SOLUK UYGULAMA BECERİSİ	402
	<i>Nida KIYICI</i>	
11.18.	YENİDOĞANDA KURTARICI SOLUK UYGULAMA BECERİSİ	405
	<i>Nida KIYICI</i>	
11.19.	GÖĞÜS KOMPRESYONU UYGULAMA BECERİSİ.....	408
	<i>Nida KIYICI</i>	
11.20.	PEDİATRİK HASTADA GÖĞÜS KOMPRESYONU UYGULAMA BECERİSİ	410
	<i>Nida KIYICI</i>	
11.21.	YENİDOĞANDA GÖĞÜS KOMPRESYONU UYGULAMA BECERİSİ	412
	<i>Nida KIYICI</i>	
11.22.	LARİNGEAL MASKE YERLEŞTİRME BECERİSİ.....	413
	<i>ARDA İŞİKER</i>	
11.23.	ÖZOFAGOTRAKEAL KOMBİTÜP YERLEŞTİRME BECERİSİ	416
	<i>Serdal SÖKMEN</i>	
11.24.	İĞNE KRİKOTİROTOMİ YAPMA BECERİSİ	419
	<i>Emirhan YILDIZHAN</i>	
11.25.	İĞNE TORAKOSTOMİ YAPMA BECERİSİ	421
	<i>Selman KARADAYI</i>	
11.26.	VAGAL MANEVRALAR	423
	<i>Emirhan YILDIZHAN</i>	
11.27.	YABANCI CİSİM ASPİRASYONU.....	425
	<i>Atilla ŞENAYLI, Yeşim ŞENAYLI</i>	

Bölüm 12

Hasta Taşıma ve Sabitleme Ekipmanları Uygulamaları 429

12.1.	SERVİKAL BOYUNLUK (COLLAR) UYGULAMA/YERLEŞTİRME BECERİSİ.....	429
	<i>Ebru EKİZ</i>	
12.2.	BAŞ BOYUN SABİTLEYİCİ (YASTIK) YERLEŞTİRME BECERİSİ	431
	<i>Cansu ATMACA PALAZOĞLU, Esra DANACI</i>	

12.3.	VERTEBRA (KED) YELEĞİ YERLEŞTİRME BECERİSİ.....	432
	<i>Furkan ALTAY</i>	
12.4.	SIRT TAHTASI YERLEŞTİRME BECERİSİ	437
	<i>Esra DANACI, Cansu ATMACA PALAZOĞLU</i>	
12.5.	KAŞIK SCOOP SEDYE YERLEŞTİRME BECERİSİ.....	440
	<i>Cansu ATMACA PALAZOĞLU, Esra DANACI</i>	
12.6.	VAKUM SEDYE YERLEŞTİRME BECERİSİ.....	442
	<i>Cansu ATMACA PALAZOĞLU, Esra DANACI</i>	
12.7.	SANDALYE SEDYE YERLEŞTİRME BECERİSİ.....	444
	<i>Cansu ATMACA PALAZOĞLU, Esra DANACI</i>	
12.8.	ANA SEDYE YERLEŞTİRME BECERİSİ	446
	<i>Esra DANACI, Cansu ATMACA PALAZOĞLU</i>	
12.9.	KOMBİNASYON SEDYE UYGULAMA BECERİSİ	448
	<i>Esra SARAÇOĞLU</i>	
12.10.	TRAKSİYON ATELİ YERLEŞTİRME BECERİSİ	450
	<i>Tuğba DUZCU</i>	
12.11.	VAKUM ATEL YERLEŞTİRME BECERİSİ	452
	<i>Furkan ALTAY</i>	
12.12.	SERT ATEL YERLEŞTİRME BECERİSİ.....	460
	<i>Tuğba DUZCU</i>	
12.13.	PELVİK KEMER UYGULAMA BECERİSİ.....	461
	<i>Nida KIYICI, Nidai KIYICI</i>	
12.14.	AİR SPLİNT (HAVA ATELİ) UYGULAMA BECERİSİ.....	464
	<i>Nida KIYICI</i>	
12.15.	GEBE HASTADA/KAZAZEDEDE TRANSPORT UYGULAMA BECERİSİ	466
	<i>Rukiye DİKMEN</i>	
12.16.	BULAŞICI HASTALIĞI OLANDA TRANSPORT UYGULAMA BECERİSİ.....	468
	<i>Nida KIYICI</i>	
12.17.	SALDIRGAN HASTADA TRANSPORT UYGULAMA BECERİSİ.....	471
	<i>Esma Ayşe ÖZTÜRK</i>	
12.18.	PEDİATRİK HASTADA TRANSPORT UYGULAMA BECERİSİ.....	475
	<i>Gizem GENCAN</i>	
12.19.	GERİATRİK HASTADA TRANSPORT UYGULAMA BECERİSİ.....	479
	<i>Esra SARAÇOĞLU</i>	
12.20.	ENGELLİ HASTADA TRANSPORT UYGULAMA BECERİSİ	482
	<i>Esma Ayşe ÖZTÜRK</i>	

Bölüm 13

Asepsi-Antisepsi Uygulamaları..... 485

- 13.1. STERİL ELDİVEN GİYME BECERİSİ..... 485
Esra DANACI, Cansu ATMACA PALAZOĞLU
- 13.2. KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN (KKE) KULLANIM BECERİSİ..... 487
Nida KIYICI
- 13.3. AMBULANS HİZMETLERİNDE DEZENFEKSİYON ANTİSEPSİ STERİLİZASYON BECERİSİ 489
Rukiye DİKMEN
- 13.4. STERİL BOHÇA (SET/PAKET) AÇMA BECERİSİ 494
Tuğba KAVALALI ERDOĞAN
- 13.5. CERRAHİ EL YIKAMA BECERİSİ 496
İbrahim Avni GÖNÜLALAN
- 13.6. HİJYENİK EL YIKAMA BECERİSİ 498
Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK
- 13.7. SOSYAL EL YIKAMA BECERİSİ 499
Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK
- 13.8. STERİL GÖMLEK GİYME BECERİSİ 500
Sevgi ULUSOY TANGÜL
- 13.9. STERİL GÖMLEK ÇIKARMA BECERİSİ 502
Sevgi ULUSOY TANGÜL

Bölüm 14

Genel Uygulamalar 503

- 14.1. HASTA İLE İLETİŞİM BECERİSİ 503
Esmay Ayşe ÖZTÜRK
- 14.2. HASTA TESLİMİ 506
Esmay Ayşe ÖZTÜRK
- 14.3. VAKA KAYIT FORMU-KAYIT VE RAPORLAMA..... 510
Esmay Ayşe ÖZTÜRK
- 14.4. YENİDOĞANIN AMBULANSTA TAŞINMA BECERİSİ..... 514
Gizem GENCAN
- 14.5. HASTANE ÖNCESİ DOĞUM EYLEMİNE ACİL YAKLAŞIM 518
Rukiye DİKMEN
- 14.6. ASOS TABLET KULLANIM BECERİSİ..... 522
Furkan ALTAY

Bölüm 15

KBRN Uygulamaları 531

- 15.1. KBRN (KİMYASAL, BİYOLOJİK, RADYOLOJİK VE NÜKLEER) TEHLİKELERİNDE KİŞİSEL KORUNMA MALZEMELERİ VE UYGULAMA BECERİSİ 531
Nida KIYICI
- 15.2. KBRN (KİMYASAL, BİYOLOJİK, RADYOLOJİK VE NÜKLEER) SALDIRILARINDA KORUYUCU İLAÇLAR 535
Nida KIYICI
- 15.3. KBRN (KİMYASAL, BİYOLOJİK, RADYOLOJİK VE NÜKLEER) SALDIRISINDA OLAY YERİ (ILIK, SICAK, SOĞUK) YAPILACAKLAR..... 539
Nida KIYICI

Bölüm 16

Bakım Becerileri 543

- 16.1. AĞIZ BAKIMI UYGULAMA BECERİSİ 543
Tuğba KAVALLI ERDOĞAN
- 16.2. YATAK BANYOSU UYGULAMA BECERİSİ 546
Nursel ÜSTÜNDAĞ ÖCAL
- 16.3. SAÇ BANYOSU UYGULAMA BECERİSİ 549
Nursel ÜSTÜNDAĞ ÖCAL
- 16.4. YARA BAKIMI UYGULAMA BECERİSİ..... 551
Sevgi ULUSOY TANGÜL
- 16.5. DEKÜBİT ÜLSERİ BAKIMI UYGULAMA BECERİSİ 554
Sevgi ULUSOY TANGÜL

Bölüm 17

Pozisyon Verme Uygulamaları..... 557

- 17.1. VÜCUT MEKANIĞINA UYGUN CİSİM TAŞIMA BECERİSİ..... 557
İbrahim Avni GÖNÜLLALAN
- 17.2. SUPİN POZİSYON VERME BECERİSİ..... 559
Nazan YILDIZ
- 17.3. LATERAL (YAN) POZİSYON VERME BECERİSİ..... 561
Akif DEMİREL
- 17.4. CERRAHİ MÜDAHALELERDE PRON (YÜZÜKOYUN) POZİSYON UYGULAMA BECERİSİ 563
Ela ERTEN
- 17.5. FOWLER POZİSYONU VERME BECERİSİ..... 566
Emel UYAR

17.6.	SEMİ-FOWLER POZİSYONU VERME BECERİSİ	568
	<i>Emel UYAR</i>	
17.7.	ORTOPNE POZİSYONU VERME BECERİSİ.....	570
	<i>Nida KIYICI</i>	
17.8.	DORSAL REKÜMBENT POZİSYONU VERME BECERİSİ	571
	<i>Hakan ÖZ, Cevdet YARDIMCI</i>	
17.9.	DİZ-GÖĞÜS (KNEE-CHEST, SECDE) POZİSYONU VERME BECERİSİ	573
	<i>Yeşim ANDIRAN ŞENAYLI, Ebru Sultan SARGIN</i>	
17.10.	LİTOTOMİ POZİSYON VERME BECERİSİ	575
	<i>Nazan YILDIZ</i>	
17.11.	TRENDELENBURG POZİSYON VERME BECERİSİ.....	578
	<i>Muhammed Nuri POLAT, Cevdet YARDIMCI</i>	
17.12.	HASTAYI YATAKTAN SEDYEYE ALMA BECERİSİ	580
	<i>Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK</i>	
17.13.	HASTAYI SEDYEDEN YATAĞA ALMA BECERİSİ	582
	<i>Rezzan SAYAR, Merve Nur KAYNAK</i>	
DİZİN		585

YAZARLAR LİSTESİ

Paramedik Furkan ALTAY

Çorum Alaca 1 Nolu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu, Çorum

Doç. Dr. Yeşim ANDIRAN ŞENAYLI

Kırklareli Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, Kırklareli

Uzman Hemşire Emel ATA K YILDIZ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, Samsun

Öğr. Gör. Cansu ATMACA PALAZOĞLU

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Erbaa Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tokat

Öğr. Gör. Dr. Cansev BAL

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun

Sağlık Yönetimi Bilim Uzmanı Elif Begüm ÇAKMAK

Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara

Dr. Öğr. Üyesi Emel ÇETİNKAYA

Kırklareli Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları AD, Kırklareli

Dr. Öğr. Üyesi Esra DANACI

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Ahmet Erdoğan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Zonguldak

Dr. Öğr. Üyesi Akif DEMİREL

Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, Yozgat

Öğr. Gör. Saim DEMİREL

Yozgat Bozok Üniversitesi Çekerek Fuat Oktay Sağlık Meslek Yüksekokulu, Yozgat

Öğr. Gör. Rukiye DİKMEN

Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Yozgat

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba DUZCU

Kastamonu Üniversitesi Tosya Meslek Yüksekokulu, Kastamonu

Öğr. Gör. Ebru EKİZ

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Pazar Meslek Yüksekokulu, Tokat

Uzman Dr. Büşra EROĞLU

Çerkezköy Devlet Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, Tekirdağ

Doç. Dr. Cem ERTAN

Medicana Çeşme Hastanesi, Acil Tıp Uzmanı, İzmir

Yazar listesi soyadlarına göre alfabetik biçimde sıralanmıştır.

Uzman Dr. Ela ERTEN

SBÜ Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon A.D

Dr. Öğr. Üyesi Gizem GENCAN

Lokman Hekim Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD

Dr. İbrahim Avni GÖNÜLALAN

Yozgat Şehir Hastanesi, Acil Servis, Yozgat

Doç. Dr. Eda GÜLBETEKİN

İğdır Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Iğdır

Dr. Öğr. Üyesi Arda IŞIKER

Kırklareli Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, Kırklareli

Uzman Dr. Mehmet KARA

Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, Yozgat

Dr. Öğr. Üyesi Selman KARADAYI

Kırklareli Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Ad, Kırklareli

Arş. Gör. Dr. Mustafa Furkan KARATEKİN

Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, Yozgat

Arş. Gör. Dr. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah KAYA

Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Yozgat

Öğr. Gör. Feyza KAYHAN

Yozgat Bozok Üniversitesi Çekerek Fuat Oktay Sağlık Meslek Yüksekokulu, Yozgat

Acil Tıp Teknisyeni (ATT) Merve Nur KAYNAK

Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, Yozgat

Dr. Öğr. Üyesi Ümmühan KILIÇ

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul

Dr. Öğr. Üyesi Nida KIYICI

Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Yozgat

Psikolojik Danışman ve Rehberlik Nidai KIYICI

MEB (Milli Eğitim Bakanlığı), Samsun

Avukat Tolgahan KIYICI

Kıyıcı Hukuk, Danışmanlık, Samsun

Öğr. Gör. Dr. Dilek KIYMAZ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Samsun

Hemşire Duygu ÖZEL KÖKSAL

İlkadım Belediyesi Aile Sağlığı Merkezi, Samsun

Uzman Dr. Naci NECCAR

Kırklareli Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, Kırklareli

Uzman Dr. Hakan ÖZ

Kırıkkale Devlet Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, Hatay

Dr. Öğr. Üyesi Esra ÖZBUDAK ARICA

Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Yozgat

Hemşire Dr. Esma Ayşe ÖZTÜRK

Ordu İl Sağlık Müdürlüğü, Ordu

Arş. Gör. Dr. Muhammed Nuri POLAT

Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, Yozgat

Hemşire Dr. Esra SARAÇOĞLU

Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Samsun

Arş. Gör. Dr. Ebru Sultan SARGIN

Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, Yozgat

Hemşire Rezzan SAYAR

Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, Yozgat

Halk Sağlığı Bilim Uzmanı Serdal SÖKMEN

Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara

Prof. Dr. Atilla ŞENAYLI

Kırklareli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi AD, Kırklareli

Diyetisyen, Hemşire Kübra TAŞDAN

Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, Yozgat

Dr. Öğr. Üyesi Sevgi ULUSOY TANGÜL

Kırklareli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi AD, Kırklareli

Uzman Dr. Emel UYAR

Ankara Özel Güven Hastanesi, Ankara

Doç. Dr. Betül ÜNSAL

Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Yozgat

Dr. Öğr. Üyesi Nursel ÜSTÜNDAĞ ÖCAL

Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Yozgat

Dr. Öğr. Üyesi Cevdet YARDIMCI

Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, Yozgat

Uzman Dr. Nazan YILDIZ

Kırklareli Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anestezi ve Reanimasyon Kliniği, Kırklareli

Uzman Dr. Emirhan YILDIZHAN

Sahlgrenska Üniversite Hastanesi, Anestezi ve Yoğun Bakım, Göteborg/İsveç

Uzman Dr. Melike ABAN YILMAZ

Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, Ankara

Uzman Dr. Oğuz YILMAZ

Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi Acil Tıp AD, Ankara